

mihael

KAPELANIJA SV. MIHAELA ARKANDELA MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE

TREĆA NEDJELJA DOŠAŠČA

JESI LI TI ONAJ KOJI
IMA DOĆI
ILI DRUGOGA DA
ČEKAMO?

PROSINAC

Ned. 14. **TREĆA NEDJELJA DOŠAŠĆA**
Irenej; Ivan od Križa; Špiro kvatre

Pon. 15. **Drinske mučenice**; Kristina; Darija

Uto. 16. Adela; Albina; Zorka

Sri. 17. Lazar; Florijan; Izak; Jolanda

Čet. 18. Gacijan; Bosiljko; Dražen

Pet. 19. Urban; Tea; Vladimir

Sub. 20. Eugen i Makarije; Dominik

Naslovnica, slika preuzeta s:
<https://miersunlabums.blogspot.com>

mihael

35/2025.

Listić Policijske kapelanije sv. Mihaela Arkandela
MUP - sjedište i Ravnateljstvo policije,
Godište XIX. (2025.), 36 (665);
treća nedjelja došašća, 14. prosinca 2025.

Kontakt:

vlč. Željko Rakošec, policijski kapelan,
tel.: 22 712, 85 682;; e-mail: zrakosec@mup.hr

Vinko Bakula, pomoćnik kapelana,
tel.: 22 715, 82 805;; e-mail: vbakula@mup.hr

MEDITACIJA

Ivan 3

SLUŽBA RIJEČI
TREĆA NEDJELJA DOŠAŠĆA

ČITANJA

Jesi li ti Onaj koji ima doći
ili drugoga da čekamo? 4

HOMILIJA

Slijepi progledaju, hromi hode... 8

KATEHEZA

Da čekamo drugoga? 10

Nedjelja Gaudete -
Treća nedjelja došašća 14

Mali vjeronaučni leksikon 16

NAJAVA

Nedjelja Caritasa 17

MEDITACIJA

Pronalaženje 18

NAŠI POKOJNI 20

Ivan

Ivan ne gleda na to da li će mu se isplatiti njegovo zvanje, dapače za njega je spreman platiti glavom. Svojim se nastupom ne prodaje, već se sasvim predaje vrijednostima koje naviješta. Pravog lidera se prepoznaje što poziva: "Za mnom!" i prvi kreće tamo gdje pokazuje. Ono što vrijedi to i košta. Njegovo uvjerenja koštalo ga je tamnice.

Ali Ivana u tamnici ne muči tama tamnice, okovi, ni lanci – već da li je Isus onaj koji ima doći? Živio je sa stavom iščekivanja, duboko svjestan mjesta u sebi pripravljenog za onog "koji ima doći". Čekao je ne tek jer su ga proroci navijestili, nego jer je sam sebi bez njega nesuvisao. Mesijino mjesto nitko ne može ispuniti, jer samo on je kadar u jedno sabrati raspršenost ljudskog srca. On je zaglavni kamen koji uglavljuje u čvrstu građevinu čovjekov život.

Autonomnost, sebi dostatnost – ludost je nad ludostima. Pojedinaac i zajednica napreduju i sebe dovršavaju tek ako trajno u sebi imaju praznu sjedalicu za onog "koji ima doći".

I ovo zapazimo: Ivan u tamnici doču za Isusa i njegova djela. Tama tamnice nije mu zamračila duh. Lanci i rešetke nisu ga zarobile. Pogled u nebo osuto zvijezdama – bilo je dovoljno da nade ne ugasnu. Štoviše, u vlastitom srcu prostori su slobode u kojima je slušao govor Božji. Onom tko je između svoja dva uha slobodan nikakva tamnica mu slobodu oduzeti ne može. A milost Božja u nama djeluje u mjeri u kojoj smo slobodni. Oslobođeni ropstva javnog mnijenja, propagande, politike. Tko si mozak ne da ispirati ne treba se bojati onih koji tijelo ubijaju, dok duši naškoditi ne mogu. Sve za dušu, dušu ni za što. Biti ptica nebeska – makar tijelom bio u krleci.

Samo slobodan čovjek sposoban je biti prorok. Slobodni mislilac, slobodna duha, onaj tko se usudi biti izvaninstitucionalan. A takav je onda sablazan, baš kao i Ivan koji svojim nastupom sablažnjava tadašnju instituciju uspavanih iščekivača, farizeja i pismoznanaca. U ostalom kao i Isus, prorok u punom smislu. Od njega su očekivali da će biti politički osloboditelj, kazniti carinike i grešnike. Kad ono: on prijateljuje s carinicima i bludnicima; nazivaju ga "izjelica i pijanica".

Ivanovim učenicima Isus odgovara lozinkom: javite što vidite i čujete. Pametnu dosta. Ako slijepi progledaju, gluhi čuju... I ako znate za navještaj da će se u dane Mesijine to zbivati – onda što treba još govoriti? Koga još čekati? Jesmo li slijepi pored zdravih očiju, gluhi pored zdravih ušiju? Nismo li svjedoci tih i još većih čudesa u svojim životima.

Prvo čitanje: Iz 35, 1-6a.10

Bog sam hita da nas spasi.

Čitanje Knjige proroka Izaije

Nek se uzraduje pustinja i zemlja
sasušena,
neka kliče stepa i kao ljiljan procvjeta!
Nek bujno cvatom cvate,
neka od veselja kliče i nek se raduje.
Dana joj je slava Libanona,
divota Karmela i Šarona;
oni će vidjeti slavu Gospodnju,
divotu Boga našega.
Ukrijepite ruke klonule,
učvrstite koljena klecava!
Recite preplašenim srcima: »Budite jaki,
ne bojte se! Evo Boga vašega,
odmazda dolazi, Božja naplata,
on sam hita da vas spasi!«
Sljepačke će oči tad progledati,
uši se gluhih otvoriti,
tad će hromi skakati ko jelen,
njemákov će jezik klicati,

vraćati se otkupljenici Gospodnji.
Doći će u Sion kličući od radosti,
s veseljem vječnim na čelima;
pratit će ih radost i veselje,
pobjeći će bol i jauči.

Riječ Gospodnja

Viđenje proroka Izaije u današnjem čitanju potpuno je označeno radošću. Nije potrebno istraživati u kojem je povijesnom trenutku naviješteno; naime, ono govori o preobrazbi koju ne samo Izaijini slušatelji nego i svi drugi slušatelji vazda i svagdje mogu tumačiti u skladu s vlastitom situacijom.

Korjenita preobrazba najprije je naviještena simbolom pustinje, odnosno stepe koja postaje vrtom (rr. 1-2a). Potom (rr. 2b-4) se tumači da je takva preobrazba moguća zato što Gospodin dolazi i očituje svoju slavu: »Evo Boga vašega, odmazda dolazi, Božja naplata, on sam hita da nas spasi!«. Bog se stavlja na stranu siromahâ i zauzima se za njegovu pravdu (»osveta«), jer priznaje vrijednost pretrpljenih patnji i postavlja razliku između zla i dobra, vodeći čovjeka u puninu koju on želi: priznavanje njegova dostojanstva, nutarnji mir, zajedništvo s Bogom (»spasenje«). Božji dolazak ponovno omogućuje čovjeku da djeluje (»ruke klonule«), nesigurnima da se učvrste (»koljena klecava«) i daruje mu novu osobnost (»srce«) koje je kadra hrabro se za nešto odlučiti. Osobiti znak spasenja bit će ozdravljenje bolesnih (rr. 5-6a). Svi će nedostaci biti uklonjeni, kad se uistinu bude priznalo da je Bog prisutan.

Konačno, evo simbola »puta«: bit će ondje čista cesta, »Sveti put« koji će oslobođenike dovesti na Sion, mjesto božanske prisutnosti (r. 6.). To je obećanje koje vrijedi zauvijek, obećanje Boga koji uistinu oslobađajući čovjeka, dopušta mu da ide k njemu, da pronade braću u svojoj kući, iz koji ne ostaju isključeni ni 'slijepi', ni 'hromi' niti 'gluhi'.

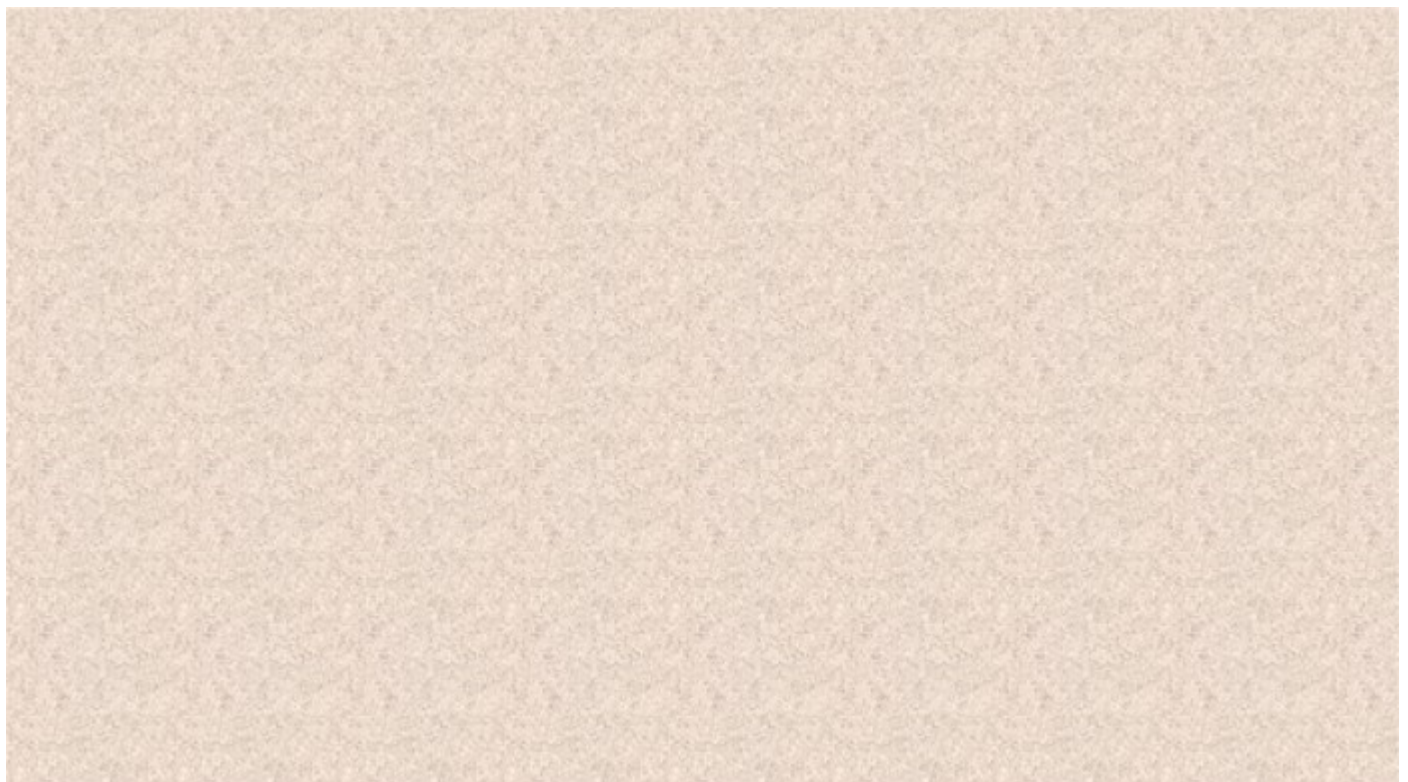
Otpjevni psalam: Ps 146, 6c-10

Dodi, Gospodine, da nas spasiš!

Gospodin ostaje vjeran dovijeka,
potlačenima vraća pravicu,
a gladnima kruha daje.
Gospodin oslobađa sužnje.

Gospodin slijepcima oči otvara.
Gospodin uspravlja prignute,
Gospodin ljubi pravedne.
Gospodin štiti pridošlice.

Sirote i udovice podupire,
a grešnicima mrsi putove.
Gospodin će kraljevati dovijeka,
tvoj Bog, Sione, od koljena do koljena.

Drugo čitanje Jak 5, 7-10

Očvrsnite srca jer se dolazak Gospodnji približio!

Čitanje Poslanice svetoga Jakova apostola

Strpite se, braćo, do dolaska Gospodnjega!

Evo: ratar iščekuje dragocjeni urod zemlje, strpljiv je s njime dok ne dobije kišu ranu i kasnu. Strpite se i vi, očvrsnite srca jer se dolazak Gospodnji približio! Ne tužite se jedni na druge da ne budete osuđeni! Evo: sudac stoji pred vratima! Za uzor strpljivosti i podnošenja zala uzmite, braćo, proroke koji su govorili u ime Gospodnje.

Riječ Gospodnja

Ovi retci Jakovljeve poslanice tvore lijepi primjer kršćanske 'mudrosti', u kojoj se stapaju židovska predaja, čiji je Jakov znameniti sin, Isusov nauk i razmišljanje prvotne Crkve.

Sve ono što Jakov ovdje naučava čita se u svjetlu (dvaput spomenutog) »Dolaska Gospodnjeg«. Pisac odgaja svoje slušatelje za duhovnost obilježenu ovim iščekivanjem: pripravlja se na dogovoreni sastanak s Gospodinom. Iz toga proistječu mnogi dragocjeni savjeti, od kojih su samo neki preuzeti u našoj poslanici. Bilo bi korisno promotriti i nastavak, čitajući u potpunosti biblijski ulomak sve do 20. retka.

Temeljni savjet koji je je danas naglašen je onaj »strpljivosti«, ili još bolje »podnošenja«. Može, naime, biti strpljiv – u smislu da znade izdržati i u teškim prilikama – samo onaj koji je jakog duha, kojega je takvim učinila prisutnost čvrste i snažne nade.

Nada se pak, sa svoje strane, izražava na različite načine. »Gledajte ratara«, uči Jakov (7 r.): zemljoradnik je uzet kao primjer onoga koji znade čekati iz razloga što njegova strpljivost nije pasivna, te on odvažno i s radošću sije, jer je siguran da će posijano uroditi plodom. U istom smjeru ide ono što o strpljivosti naučavaju proroci, koji su govorili u ime Božje i koji su imali hrabrosti to činiti, premda je plod često bio obeshrabrujući, u svijesti da je u konačnici ishod poznat samo Bogu.

Drugi jedan vid strpljivosti je govoriti lijepe riječi drugima: tko je strpljiv taj je hrabar i taj znade ohrabrivati (»očvrsnite srca«, 8. r.), dok istovremeno znade izbjeći trajno kukanje, kojim se ništa ne postiže.

Evandjelje: Mt 11, 2-11

Jesi li ti Onaj koji ima doći ili drugoga da čekamo?

Čitanje svetog Evandjelja po Mateju

U ono vrijeme: Kad Ivan u tamnici doču za djela Kristova, posla svoje učenike da ga upitaju:

- *Jesi li ti Onaj koji ima doći ili drugoga da čekamo?*

Isus im odgovori:

- *Pođite i javite Ivanu što ste čuli i vidjeli: Slijepi proglédaju, hromi hode, gubavi se čiste, gluhi čuju, mrtvi ustaju, siromasima se navješćuje Evandjelje. I blago onom tko se ne sablazni o mene.*

Kad oni odoše, poče Isus govoriti mnoštvu o Ivanu:

- *Što ste izišli u pustinju gledati? Trsku koju vjetar ljulja? Ili što ste izišli vidjeti? Čovjeka u mekušasto odjevena? Eno, oni što se mekušasto nose po kraljevskim su dvorima. Ili što ste izišli? Vidjeti proroka? Da, kažem vam, i više nego proroka. On je onaj o kome je pisano:*

*‘Evo, ja šaljem glasnika svoga
pred licem tvojim
da pripravi put pred tobom.’*

Zaista, kažem vam, između rođenih od žene ne usta veći od Ivana Krstitelja. A ipak, i najmanji u kraljevstvu nebeskom veći je od njega!

Riječ Gospodnja

Krstiteljevo pitanje: » Jesi li ti Onaj koji ima doći «(r. 2s), koje prevladava u ovom Matejevom tekstu, nipošto nije izraz čiste religiozne radoznalosti. Ivan je bio uvjeren da Mesija upravo započinjao uspostavljati kraljevstvo Božje. On je provodio uzorani isposnički život kojim je svoje suvremenike pozivao na pokoru i šibao postupke moćnika, zbog čega je bio bačen u zatvor. Iz zatvora šalje glasnike da sazna je li ‘radosna vijest’ utemeljena, jer o tome ovisi njegov život, smisao svega onoga za što je do sada živio. Ni Ivan Krstitelj nije bio lišen tame vjere; niti on nije od početka imao ono potpuno razumijevanje Božjeg nauma koje ga može poštediti sablazni (.r 6.).

Isus odgovara upućujući na sve ono što on čini, na svoje riječi (on naviješta evandjelje siromasima), na svoja djela (»javite Ivanu što ste čuli i vidjeli«: 4. r.) in a Pisma, u svjetlu kojih valja čitati njegove riječi i djela (naime, donosi mali kolaž preuzetih navoda, najviše iz Iz 35: »Slijepi proglédaju... «). Isus znade da nekome poput Ivana Krstitelja evandjelje govori samo po sebi; on će razumjeti da je Isus onaj koji dolazi u ime Božje. Međutim, zato što je Krstitelj navijestio malo drugačijeg Mesiju, strogog suca, službenika Božje srdžbe, morat će biti spreman premisliti svoje vlastito viđenje Mesije. I od njega se dakle traži obraćenje.

Na koncu Matej rezervira riječ za Isusova učenika: Krstitelj ej bio velik, no bio je tek preteča, dok je učenik upoznao u punini dar Božji; dakle, on je veći od Krstitelja (11. r.). Međutim, njegova veličina ne potječe iz uzvišenosti njegova isposničkog i moralnog lika, već iz dara Božjega, koji se sada u Isusu može potpuno upoznati.

Slijepi progledaju, hromi hode...

U našem gospodarstvu u Hrvatskoj, uza sve velike poteškoće koje se javljaju, dolazi nešto što je za nas novost. Privatni poduzetnik ne gleda toliko (kako se to prije činilo) na diplomu ili svjedodžbu svoga radnika. Za njega je prvenstveno važno kako se taj čovjek pokazuje na poslu. Ne može ga radnik zabljesnuti sjajnom svjedodžbom i posebnim preporukama. Poduzetnik traži rezultate. Nama, koji smo živjeli u prošlom sustavu, to je teško i znade nas ispuniti tjeskobom. Jer sad se radnik treba neprestano dokazivati svojim radom. Izgleda da dolazi vrijeme kada malo znače prazne riječi i isprazni papiri.

O djelima je dakle riječ. Tako dolaze k Isusu Ivanovi učenici i pitaju ga je li on stvarno Mesija kojeg iščekuju (Mt 11, 2-11). Isus ne želi odgovarati naučenom riječju. Potiče ih da sagledaju ono što su vidjeli, pa neka onda sami zaključe. A što su to oni mogli vidjeti? Isusovim propovijedanjem i nastupom slijepi progledaju, hromi hode, gubavi se čiste, grešnicima se opraštaju grijesi, siromasima se navješćuje evanđelje...

Tako postupa Isus. Puno je propovijedao. Zaredao je svim galilejskim i judejskim gradovima, poučavao je u njihovim sinagogama i u jeruzalemskom hramu. Odlazio je i farizejima i carinicima, razgovarao i sa strancima. Međutim, Isus je usto i svojim djelima potvrđivao svoje riječi (sam je govorio: „Ako ne vjerujete riječima, vjerujte mojim djelima.“). Pomagao je ljudima, liječio njihove bolesti, umnažao kruh, stvarao vino, stišavao oluju, zloduhe izgonio. I onda, na vrhuncu svoga djelovanja, Isus je sama sebe za nas predao. Za nas se krvlju znojio, bio žalostan „sve do smrti“, bio je suđen i bičevan, razapet i umro; bio je pokopan i onda je uskrsnuo i poslao Duha Svetoga.

Tu smo i mi, njegovi učenici. Po čemu će svijet upoznati da smo njegovi? Poput njega i mi naviještamo Božje kraljevstvo. Učimo, poučavamo, propovijedamo. Ali ostaje ono što je još važnije. Naš život i naša djela. Iza Isusa su ostala jasna djela: toliki izliječeni, nasićeni, toliki koje je on obradovao oproštenjem. I konačno, ostaje djelo njegova spasenja u muci, smrti i uskrsnuću.

A što ostaje iza nas? Čime mi potkrepljujemo našu riječ? Zavišću? Dvoličnošću? Ljubomorom? Prijetvornošću?

Lijenošću? Nadutošću? Samodostatošću? Ili pak iza mene ostaju djela Duha: ljubav, mir, strpljivost, blagost, susretljivost, spremnost na praštanje...

Sjećamo se prvog čitanja. Pustinja će procvjetati. Ponovno će se javiti život tamo gdje je izgledalo da ga nikada biti neće. Znademo i vjerujemo: ono što se Božjom mudrošću događa u pustinji, još se više može dogoditi u životu svakoga od nas: mi možemo učiniti da u Božjem kraljevstvu i naš život procvjeta.

Sad smo stvarno neposredno pred Božićem. Koja su to dobra djela koja bi trebala nicali iza mojih koraka, koji su to uveli plodovi moga djelovanja? Što bih

mogao posve određeno učiniti da posvjedočim Kristovo spasenje i njegovu ljubav? Što bi to od mene očekivao moj najbliži, moj drug, prijatelj, sudrug na poslu i u školi, moj susjed, možda onaj kojega s mukom podnosim? Još ima vremena do Božića. Učinimo nešto dobro. Samo će nam tako Božić biti radostan. Samo ćemo tako i mi sami biti na radost i sebi i drugima.

Zvonko Pažin, <https://www.vjeraidjela.com>

<https://incammino.blog>

Da čekamo drugoga?

Knjige se mogu napisati i knjižnice napuniti, pa i napisane su kao odgovor na Ivanov upit iz tamnice, je li Isus konačni, pravi Mesija, Božji Pomazanik ili nije. Onaj koji ima doći. Apologetski se može dokazivati kako se sve slijeva i uvire u Isusovu osobu, sva obećanja i iščekivanja, pa ipak je kroz cijelu potonju povijest bilo mnoštvo onih koji su sebi svojatali mesijanske vjerodajnice.

Suvremena pozornica prepuna je kojekakvih gurua, božanskih prosvjetitelja, asketa, jogina, učitelja kontemplacije, donositelja objave, šamana i sl., koji od svojih traže apsolutni posluš, podložnost, nastupaju s božanskim autoritetom. I ljudi hrle k njima, u indijske ashrame, čak i vrhunski intelektualci išli su jednomu, već pokojnom, Sai-Babi.

U minulom stoljeću bijasmo suočeni s totalitarističkom protubožnom komunističkom, u biti mesijanskom idejom i ideologijom, koja je obećavala mir, pravdu,

spas, život, samo bez Boga. Raspala se i implodirala, urušila u sebe. Spram te komunističke ishlapjele ideje pronaći ćemo u izlozima naših knjižara, ali i u oglasnicima naših novina i magazina bezbroj suvremenih mesijanskih obećanja.

Čovjekov je duh nemiran, neistraživ, teži za dubljim, širim i većim spoznajama. Zato je danas pred kršćanskom Objavom i vjerom imperativ suočavanja s ponudama s Istoka, Indije, Kine, Tibeta, prastarih ezoterijskih praksa, okultizma, spiritizma, šamanizma, tzv. New-Age pokreta, suvremene gnoze, bezbrojnih lažnih proroka. Svaki od tih suvremenih pokreta nudi stanoviti oblik spasenja, otkupljenja, sreće, smisla, a pred kršćanstvom je veliki upitnik glede vlastitog identiteta, jer su veliki prigovori upravo kršćanskoj teoriji i praksi kako su povijesno zakazali. I opet se nameće problematika vjere i religije, žive ukorijenjenosti Isusa Krista u naš život i predanih istina, sadržanih u knjigama.

Na Ivanov upit iz tamnice ne odgovara Isus izravno. Ivan, bezuvjetan u svojim riječima, nepokolebljiv u nastupu, stamen u načelima, besprijekoran u životu,

<https://paroissedegradignan.blogspot>

vjerodostojan svakim svojim pokretom, uvjerljiv do te mjere da su se mase k njemu na Jordan slijevale, čeka skončanje u tamnici. Nije se strašio moćnika ovog svijeta, pred kraljevima je zastupao Boga, i zato sad gleda smrti u oči. Čeka kad će Mesija položiti sjekiru na panj, kad će slamu i pljevu sažgati a žito pohraniti u svoje žitnice, kad će se početi ostvarivati ono o čemu je sam zborio. Da se možda nije prevario? Zašto (do)pušta Bog da ovako dugo čekamo na njega i njegov zahvat? Ne govori Isus ni riječi o sebi, već smjera na svoja djela, znakove i čudesa koja čini i u kojima se zorno i jasno očituje Božje djelovanje. Jedino na što ih Isus poziva jest da otvore oči, uši, svoje biće, te da prenesu Ivanu svoje vlastito, a ne Isusovo svjedočanstvo. Neka ispitaju i zapitaju sebe, je li od Boga ono što svojim očima vide, na vlastite uši čuju, svojim rukama pipaju? Je li to spas koji se od Boga očekuje.

Treba samo otvoriti Izaiju 35, podsjetiti se na te riječi i zaključiti kako Bog dolazi dodirnuti i odnijeti svaku nevolju i bijedu, te podariti svoj spas. Ivan sam mora odlučiti i stoga Isus domeće riječ o mogućnosti spoticaja o njegovu osobu i riječ.

Zatim se Isus obraća slušateljstvu. Njima

mora biti jasno s kime su se suočili na Jordanu. Ne bijaše ono za radoznalce, pomodare, ljude željne iznenađenja ili senzacija, već ono bijaše Božji zov na Ivanova usta. Potrebno je svesrdno prihvatiti Ivana i Ivanovo krštenje kao nužni predgovor i uvertiru u ovo što slijedi u Isusu.

Suvremena psihologija i psihosomatika jasno očituju kako su ljudska duša i tijelo u vrlo uskoj povezanosti te fizičke bolesti uvjetuju psihičke i obrnuto. Isus, praštajući grijehe, nadilazi te dosege u sili Božjeg Duha. Božja sila i milost nadilaze zemaljske uvjetovanosti, uzrok i posljedicu u zemaljskim dimenzijama, a znaci se događaju da se očituju Božja djela na pojedincima (usp. Iv 9,3).

Nakon Isusova rođenja u gotovo svim ondašnjim velikim svjetskim religijama dogodila se bitna preobrazba. Stoljeće prije Isusova rođenja imamo u židovstvu jasno izraženu misao i uvjerenje o uskrsnuću mrtvih i vječnom životu, budizam doživljava također svoj obrat u tzv. Amida-Budi, jednako i u hinduizmu. Uslijedit će kasnije na pozornici i islam koji će podariti čovječanstvu velike mistike (prisjetimo se Al-Haladža, jednog od najvećih islamskih mučenika koji je razapet god. 922, jer je

naučavao i Božju transcendenciju ali istodobno i Božju nazočnost u svakome ljudskom srcu te govorio o neizrecivome ljubavnom odnosu između Boga i čovjeka). Međutim, i hinduizam, i budizam, i židovstvo, i islam žive i crpe svoju snagu iz čovjekova osobnog iskustava i doživljaja Boga, dok je kršćanstvo čista religija Objave. Hinduizam je prepun božanstava čija blizina aktivira prirodne snage i pojačava čovjekovu vezanost uz svemir, u budizmu poprima učenik Budinu narav. Nije potrebna vjera nego samo pripadnost zajednici. U islamu su Koran i stalno zazivanje Božjeg imena utkani u svakodnevno događanje i postaju kolektivnim doživljajem, a sa Židovima je Jahve sklopio Savez koji još uvijek vrijedi.

Jedino kršćanstvo živi od čiste vjere koja uvodi u nove protežnice, u slobodu i slavu djece Božje, kako bi rekao Pavao. Sve su druge religije uokvirene u kozmički krug, vezane uz zemaljsku sliku svijeta, samo Isus Krist nadilazi kozmičko područje. Ako je s njime (na)došlo u ovaj svijet Vječno, Neprolazno, Onostranost, tko bi onda još trebao ili morao doći i pojaviti se na ovoj zemlji?

Židovi još uvijek iščekuju Kneza mirotvorca koji će prosuti ovom zemljom mudrost, pravdu i snagu, kad će se vuk odmarati uz janje (usp. 2. došašća), kad će se prekivati mačevi u plugove (usp. 1.

došašća). Jednako se i danas bezbrojni nadaju sreći, dobrobiti, uspjehu, zdravlju, dok Isus nikad ne govori o ispunjavanju ili zadovoljavanju u čisto zemaljskom životu ili svijetu, već otvara čovjeku pogled u vječni život, u Božje krilo, novo rađanje.

Isus jasno poručuje Ivanu u tamnici kako se siromasima naviješta Radosna vijest. Prema Izaiji a i prema Isusovu tumačenju to je jasni mesijanski znak i dokaz. To je njegova povijesna vjerodajnica u situaciji u kojoj nastupa. Jasno je to poglavito danas kad se Crkva dijeli na dvije hemisfere, južnu, siromašnu, bijednu, sjevernu, bogatu, moćnu.

Međutim, ovdje se može navesti sama Isusova riječ koju mu stavlja u usta Vidjelac iz Apokalipse gdje se veli zajednici u Smirni: Poznajem tvoju sirotinju, tvoje siromaštvo. Ali, unatoč tome, ti si bogata! (Otk 2,9). Siromašna je Crkva u tzv. Trećem svijetu u svemu, i prestižu, i pravima, svećenicima, povijesti, građevinama, organizaciji. Siromašna je jer nema novca, utjecaja. Ali je bogata karizmama, mučenicima, svjedocima, jasnim primjerima nasljedovanja Isusa, siromašnog i poniznog.

Za razliku od te Crkve, Crkva sjeverne hemisfere ima svega. Ima crkveni porez, bogata je povijesnim i kulturnim blagom, tradicijom, građevinama, prvostolnicama, konkordatima kojima joj se jamče sva prava

i privilegiji, ali je siromašna u svemu ostalome. Na tu se Crkvu mogu primijeniti riječi koje je uputio Isus zajednici u Laodiceji: Tvrdiš kako si bogata, a ne vidiš, ne zamjećuješ da si zbiljski siromašna i gola i slijepa i bez igdje ičega (usp. Otk 3,17). Nije nam jasno da smo postali bogati samo siromaštvom Isusovim, kako je on vjerodostojan u svemu što je činio i pokazao nam kako nam je živjeti.

Jesi li ti pravi ili da čekamo drugoga? Pitanje se ponavlja kroz cijelu povijest. Židovi ne mogu prihvatiti Isusa kao Mesiju. Jednako ne mogu vjerovati budisti ili hinduisti pa ni muslimani u božanskog Otkupitelja, Božjeg Sina. On je za njih savršeni čovjek, prorok koji je svojom snagom činio čudesa, liječio, pomagao siromasima i slabima, ali nije božanskog podrijetla.

Na Jakovljevu zdencu govorit će Isus Samarijanki o izvorima vode koje struje u vječni život, govorit će o klanjateljima u Duhu i istini, govorit će o vodi koja taži žeđ da čovjek ne žeđa vječno. Bez te vode, živodajne i životvorne, koju pruža Isus i samo on, ostaje i ostat će u čovjeku i čovječanstvu neutaživa žeđ, žarka žudnja koju nikakve zemaljske ponude ne mogu smiriti. Postoji i postojat će u čovjeku čežnja za vječnim, neprolaznim, besmrtnim, onim što nadilazi čisto zemaljsko.

Božje kraljevstvo o kome sanjaju Židovi

nije stanje ovog svijeta, već je ono Isusovo obećanje ubilježeno u srca onih koji su pošli za Isusom Kristom. Tko želi utažiti svoju žudnju za Bogom u ovom prolaznom svijetu bez Isusa, stvorit će sebi rukotvorene idole, bogove, i za njima će sve nesmiljenije pružati ruke. Postat će ovisnik raznih opijata, pripadnik kojekakvih sljedbi, u ponudi zamamnih, koje tobože pružaju novu orijentaciju, a sa sobom povlače gubitak osobnosti, smisao za zbilju, zajedništvo i sl. Postat će ovisnici kojekakvih gurua, svemoćnih autoriteta, kojima se izručuje vlastita sloboda.

Tko se odvрати od Boga, od Isusa Krista, stvorit će svoj vlastiti panteon bogova i božanstava i na kraju će svršiti u ništavilu. "Jesi li ti pravi", pitamo se svednevice, glede Isusa Krista. Kakav je odgovor u našem životu. Može biti samo Petrovim riječima: "Gospodine, komu ćemo otići? Ti imaš riječi vječnog života. Mi vjerujući spoznajemo: ti si Sin Božji, Svetac Božji" (Iv 6,69), ili s Tomom: "Gospodin moj i Bog moj" (Iv 20,28).

Nedjelja Gaudete - Treća nedjelja došašća

Liturgijski gledano, Treća nedjelja došašća nešto je drukčija od ostale tri. Ta se nedjelja naziva Gaudete, a ime joj dolazi iz latinskoga jezika i znači radujte se! Smisao posebnosti te Treće nedjelje došašća pronalazimo u Fil 4, 4, gdje Pavao poručuje Filipljanima: Radujte se u Gospodinu uvijek! Ponavljam: radujte se! Točnije, svoj naziv vuče iz ulazne pjesme Gaudete in Domino semper (Radujte se u Gospodinu uvijek), a prema tradiciji da su nedjelje dobivale svoja imena prema latinskim nazivima ulaznih misnih pjesama (introita).

Iako došašće danas nema izričiti pokornički karakter kao korizma, nego je riječ o radosnoj, ali ozbiljnoj pripravi za Božić, ipak i unutar tog vremena smo pozvani na izraženiji krepostan život, posebno na post, molitvu i milostinju. Štoviše, došašće je nastalo po uzoru na korizmu i imalo je prilično stroga pokornička pravila, iako blaža od korizme i uz to s naglaskom na radosti, a neke od pokorničkih elemenata vidimo i danas. Tako su u crkvama izraženije jednostavnost i umjerenost, bez pretjeranog ukrašavanja, jačina sviranja instrumenata je smanjena,

ne pjeva se Slava, važan je izbor pjesama itd. U tom smislu, uobičajena ljubičasta boja došašća upućuje na takvu ozbiljnost i spremnost na Kristov dolazak, dok se u Treću nedjelju došašća naglašava radosno iščekivanje skorog Kristova dolaska pa se može uzeti ružičasto ruho, a glazbala mogu jače svirati.

Slično se može primijeniti i na četiri ljubičaste svijeće na panju (ili prema novijem običaju, koji je proistekao iz protestantizma, na adventskom vijencu), koje obično vidamo u crkvama, a značenjski se povezuju s proročanskim navještajem u Knjizi Izaijinoj (11, 1 ss) da će niknuti mladica iz panja Jišajeva, tj. da će se iz Davidove loze roditi Mesija. Četiri svijeće simboliziraju četiri nedjelje došašća, a njihovo postupno paljenje svake nedjelje po jednu više, i to od gore prema dolje, silazak Boga među nas ljude i rasvjetljenje naše pameti i naših srca za toliko Božje otajstvo. Treća svijeća tako može biti ružičaste boje, kako bi se njome izrazila već navedena simbolika radosti i kako bi se istaknula promjena u naglascima svete uzbuđenosti jer Krist dolazi i neće kasniti.

Ružičasta boja liturgijskog ruha predviđena je još samo jednom u crkvenoj godini, i to na Četvrtu nedjelju korizme, koja se naziva Laetare, a također se njom kao i kod nedjelje Gaudete želi napraviti lagani

predah od strogoće pokore i još se snažnije pripremiti za otajstvo velikoga blagdana koji uskoro slijedi.

Povijest nastanka Gaudete i Laetare nedjelja nije baš poznata, ali čini se kako je riječ o potrebi za predahom od teškog posta i ozbiljnog pokorničkog života, a koji se spontano javio u narodu, te su se na temelju tog običaja oblikovale i dvije navedene nedjelje sa svojim liturgijskim posebnostima.

Danas su te nedjelje u svojim izvanjskim formama gotovo nezamjetljive, jer si malo koja župa može financijski priuštiti kupovanje ružičastog liturgijskog ruha da bi ga upotrijebila samo dvaput u godini pa ćemo stoga i u te dane u većini crkava vidjeti ruho ljubičaste boje.

No, unatoč navedenom valja imati na pameti važnost one poruke koju je zacrtao sveti Pavao pozivom na radost dok

iščekujemo drugi Kristov dolazak, a skladno je tijekom povijesti oblikovana i molitveno-zahvalno izražena u introitu Gaudete in Domino semper, pa je stoga poželjno da se značenje, makar i običan spomen nedjelje Gaudete (također i Laetare) ne izgubi. U tom smislu nam se čini prikladnim i poželjnim, ako se već iz financijskih ili nekih drugih opravdanih razloga ne može pokazati posebnost i uzvišenost nedjelje Gaudete kroz boju liturgijskoga ruha, da se s kojom riječju na početku svete Mise vjernici upoznaju sa značenjem te nedjelje i potaknu na onu radost na koju nas je sveti Pavao pozvao da iščekujemo Krista, s čvrstim pouzdanjem da će sigurno doći. Na takav će način pozornije pratiti i misne molitve i lakše moći uočiti kako nas nedjelja Gaudete na izravniji način uvodi u otajstvo Kristova utjelovljenja.

mr. Snježana Majdandžić-Gladić,
<https://www.vjeraidjela.com>

Mali vjeronaučni leksikon

Raskol ili shizma

Raskol ili shizma, kasnolatinski schisma, grčki. σχίσμα: pukotina, rascjep, (šizma ili raskol), u kršćanstvu, narušavanje crkvenoga jedinstva odvajanjem neke partikularne crkve od sveopće crkve ili pojavom protupapâ.

Shizma treba razlikovati od hereze, koja narušava i dogmatski sustav, i apostazije, koja označuje samo otpadništvo od vjere.

U crkvenoj povijesti bilo je više raskola, a najpoznatiji su: Istočni raskol - veliki crkveni raskol kojim se 1054. Istočna crkva definitivno odijelila od Zapadne crkve (zbio se za pape Leona IX. i carigradskoga patrijarha M. Celularija) i Veliki zapadni raskol (1378–1417) kada su postojala dvojica papa, jedan u Rimu i drugi u Avignonu; okončan je koncilom u Konstanzi (1414–17), izborom pape Martina V., odreknućem pape Grgura XII. i svrgavanjem protupapâ.

Raspeće

Raspeće, u kršćanskoj ikonografiji, prizor Isusovog razapinjanja na križ. Do šestog stoljeća prikazuje se na simboličan način. Pritom je osnovni simbol bilo janje, simbol Krista.

U šestom stoljeću pojavljuju se križevi s golim Kristovim tijelom, tek s pojasom (perisoma) oko slabina. Uz taj tip raspetog Krista, u šestom stoljeću javlja se i tip raspetog Krista na križu odjevena u tuniku do pojasa (colobium), tip muževnog Krista s bradom. Prvi tip (helenistički) prevladava na Zapadu, a potonji (bizantski) na Istoku. U oba je raspeti Krist na križu uspravan, raširenih ruku, otvorenih očiju, pobjednik nad smrću.

Na Zapadu mu je u jedanaestom stoljeću stavljena na glavu kraljevska kruna, koja će se u trinaestom stoljeću zamijeniti trnovom. Uvodi se motiv mrtvog Krista na križu: oči su mu zatvorene, glava nagnuta na desno rame, tijelo savijeno od bola, noge prekrížene i zabijene jednim čavlom.

Uz Krista na križu, u ikonografiju ulazi i niz povijesnih i alegoričnih sudionika te simboličkih znakova (arma Christi): Bogorodica, apostol Ivan, Marija Magdalena, svete žene, desni i lijevi razbojnik, spužvonoša i kopljonoša, satnik, crkva i sinagoga, sunce i mjesec.

Raj

Raj (grč. Raspelo (latinski imago Crucifixi: lik Raspetoga), kršćanski liturgijski i devocionalni predmet koji prikazuje križ s pribijenim Kristovim tijelom.

Javlja se u osmom stoljeću u obliku prijeklopnog križa-relikvijara koji se nosi obješen oko vrata (pektoral).

Od desetog stoljeća nalazi se na zidnim slikama skulpturama, obično iznad trijumfalnog luka, a vrlo je često i tzv. slikano raspelo.

Od trinaestog stoljeća stoji na oltaru i nosi se u procesijama. Kao devocionalni predmet vješa se na zid u javnim prostorijama, privatnim kućama ili se nosi kao privjesak.

Nedjelja Caritasa

Tradicionalno se **Treća adventska nedjelja** obilježava kao **Nedjelja Caritasa**.

Tako će se i ove godine, 14. prosinca, uz slogan **“Posijati sjeme nade”** u svim župama Hrvatske biskupske konferencije prikupljati darovi vjernika - novčani ili u naravi - za župni, biskupijski i nacionalni Caritas.

Skrbiti za ljude u potrebi dio je našeg svakodnevnog poslanja, stoga je svaki vaš način uključivanja i podupiranja rada Caritasa tijekom cijele godine dobrodošao.

Uključiti se možete
Uplatom na račun Hrvatskog
Caritasa:

IBAN HR05 23400091100080340 poziv na broj: 101

Za uplate iz inozemstva: SWIFT (BIC): PBZGHR2X

POSIJATI SJEME NADE

Nedjelja Caritasa
14. 12. 2025.

Sudjelovati možete:

Uplatom na IBAN:
HR05 23400091100080340
poziv na br. 101

On-line uplatom na
www.caritas.hr
ili skeniranjem barkoda
mobilnim bankarstvom

 Hrvatski
Caritas

Pronalaženje

Prijatelj obitelji ulazi u kuću, a djeca ga odmah okruže moleći da se s njima igra skrivača. U toj dječjoj razigranosti skriva se nešto duboko ljudsko, nešto što nosimo i kada odrastemo. Prijatelj pristane i počne tražiti, ali polako – možda namjerno, možda iz uživanja u trenutku. Djeca dišu napeto u svojim skrovištima, osluškuju svaki njegov korak, ali on se ne žuri. Predugo traži. Predugo pronalazi. Iako ih je već odavno uočio, kao da i sam sudjeluje u toj mješavini napetosti i radosti koja proizlazi iz čekanja da budemo otkriveni.

Najmlađa više ne može izdržati. Skrivena, ali željna da bude viđena, nestrpljivo povikuje:

„Zar ne vidiš gdje sam se sakrila?“

To je srce igre. Djeca se ne skrivaju zato da bi ostala nevidljiva. Skrivaju se da bi bila pronađena. Čitava igra skrivača u sebi nosi istinu o čovjeku: svi mi čekamo da nas netko pronađe. Da nas vidi. Da nas dozove po imenu. U nama živi isti zov – da budemo otkriveni u svojoj ranjivosti, u svojoj nutrini, u onome što skrivamo od drugih i ponekad i od sebe.

Tko se skriva iz straha, čeka nekoga tko će ga pozvati van. Tko se skriva iz krivnje, čeka nekoga tko će ga uvjeriti da je oprošten. Tko se skriva jer nije siguran u sebe, traži nekoga tko će ga ohrabriti i podići.

A možda je najdublje pitanje:

ne igramo li tu igru i s Bogom?

Koliko se puta sakrijemo u svoje tjeskobe, u svoje promašaje, u svoje tišine. Koliko puta se zatvorimo u samoću koja postane poput zida. Ne možemo sami probiti te unutarne prepreke, ne možemo sami izaći iz jame u koju smo upali. Tada, iz naše skrivenosti, iz našeg nesnalaženja, iz našeg unutarnjeg mraka, izgovaramo vlastiti dječji krik:

„Gospodine, zar ne vidiš gdje sam se sakrio?“

To nije optužba. To je vapaj srca koje želi biti pronađeno.

To je molitva čovjeka koji zna da sam ne može izaći iz vlastitih dubina.

To je povjerenje - ponekad skriveno, često ranjeno - ali ipak živo:

„Od tebe očekujem da me pronađeš. Da me izvučeš iz moje jame. Da me oslobodiš i uzmeš u svoje ruke.“

<https://www.vjeraidjela.com>

Možda je cijeli naš život jedna velika verzija dječje igre skrivača, u kojoj Bog nikada ne odustaje od traženja, iako se ponekad čini da dolazi sporo. Možda se On ne žuri zato što nam daje vremena da oslušujemo, da sazrijevamo, da sami poželimo izići iz skrovišta. A kada poviknemo ć čak i iz nestrpljenja ć On dolazi. Uvijek dolazi. No, on je već tu...

Jer nitko se ne krije da bi ostao sam, nego da bi bio pronađen ljubavlju koja ne odustaje.

Deset poticajnih, ohrabrujućih misli

1. Bog te vidi i onda kad misliš da si najdublje skriven.
2. Tvoja ranjivost nije prepreka, nego mjesto na kojem te On najnježnije pronalazi.
3. Ne moraš sam izaći iz svoje jame - dopusti da ti Bog pruži ruku.
4. Tvoja molba, pa i izrečena nestrpljivo, uvijek dopire do Njegova srca.
5. Nijedan tvoj strah nije prevelik da bi se On od tebe udaljio.
6. Božje traženje nikad ne prestaje; On nikada ne odustaje od tebe.
7. Svaka skrivenost može postati početak susreta, ne kraj.
8. U tvojim najtišim trenucima On izgovara tvoje ime.
9. Tamo gdje ti vidiš zidove, Bog priprema izlaz.
10. Biti pronađen od Boga nije gubitak - to je početak slobode.

ur. SH

NAŠI POKOJNI

JUSUF ZULIĆ,

PU istarska, Moščenica, 14. 12. 1991.

STJEPAN OREČIĆ,

PU zagrebačka, Donja Kupčina, 15. prosinca 1991.

ALEN BRUKETA,

PU zadarska, Zemunik, 16. prosinca 1992.

DRAGAN ŽUNIĆ,

PU zadarska, Velebit, 16. prosinca 1992.

IVICA LESAR,

PU karlovačka, Cetingrad, 18. prosinca 1991.

BRANKO DAMJANOVIĆ,

PU bjelovarsko - bilogorska, Pakrac, 20. prosinca 1991.

MARIJAN KARLAULA,

MUP, Lipik, 20. prosinca 1991.

POČIVALI U MIRU!